

Lekcja

Temat: Usystematyzowanie materiału dla procedur, funkcji i wyzwalaczy (triggery) w MySQL

Składnia dla procedury:

DELIMITER //

```
CREATE PROCEDURE nazwa_procedury(  
    [IN nazwa_parametru typ_danych],  
    [OUT nazwa_parametru typ_danych],  
    [INOUT nazwa_parametru typ_danych]  
)
```

[MODIFIER]

BEGIN

-- Deklaracje zmiennych (opcjonalne)

DECLARE zmienna1 typ_danych;

-- instrukcje SQL

END//

DELIMITER ;

👉 Parametry w procedurach:

- **IN** – tylko do przekazania wartości wejściowej
- **OUT** – do zwrócenia wartości na zewnątrz
- **INOUT** – można przekazać i zmienić wartość w trakcie działania

Składnia dla funkcji:

```
CREATE FUNCTION nazwa_funkcji([parametry])
```

```
RETURNS typ_danych
```

[MODIFIER]

[SQL SECURITY {DEFINER | INVOKER}]

[DETERMINISTIC | NOT DETERMINISTIC]

[READS SQL DATA | MODIFIES SQL DATA]

BEGIN

-- Deklaracje zmiennych (opcjonalne)

DECLARE zmienna1 typ_danych;

-- Logika programu

-- Instrukcje SQL, obliczenia

RETURN wartość;

END //

DELIMITER ;

Elementy składni:

1. **DELIMITER //** mówi: „kończ polecenie dopiero przy //, nie przy ;”
DELIMITER; przywraca normalne zachowanie po zakończeniu tworzenia funkcji.

Przykład:

```
BEGIN
  SET x = 10;
  RETURN x;
END;
```

W MySQL **średnik (;)** jest domyślnym **znakiem końca polecenia SQL**.

MySQL bez zmiany delimitera **pomyśli, że SET x = 10; kończy całe polecenie** i wyświetli błąd składni:

#1064 - Something is wrong in your syntax obok 'SET x = 10' w linii 2

♦ Rozwiązanie — tymczasowa zmiana delimitera

Zmieniasz delimiter na coś innego (np. //, \$\$, ###), żeby MySQL wiedział, że **cała funkcja kończy się dopiero tam**, gdzie Ty wskażesz.

DELIMITER //

```
CREATE FUNCTION oblicz_vat(cena DECIMAL(10,2))
  RETURNS DECIMAL(10,2)
  DETERMINISTIC
  BEGIN
    DECLARE wynik DECIMAL(10,2);
    SET wynik = cena * 0.23;
    RETURN wynik;
  END//
```

DELIMITER ;

2. **CREATE FUNCTION nazwa_funkcji:** Definiuje nazwę funkcji, unikalną w schemacie.
3. **[parametry]** (opcjonalne): Parametry wejściowe (tylko IN, bez OUT czy INOUT).
4. **RETURNS typ_danych:** Określa typ zwracanej wartości (np. INT, VARCHAR, DECIMAL).
5. **[MODIFIER]** (opcjonalne): Opcje, takie jak:
 - o **DETERMINISTIC:** Procedura zwraca ten sam wynik dla tych samych danych wejściowych. Przykład: Funkcja obliczająca kwadrat liczby (liczba * liczba)

jest deterministyczna, ponieważ dla tej samej wartości wejściowej (np. 5) zawsze zwróci ten sam wynik (25).

- **NOT DETERMINISTIC**: Wynik może się różnić dla tych samych danych. Przykład: Funkcja zwracająca aktualny czas (NOW()) lub losową wartość (RAND()) jest niedeterministyczna, ponieważ wynik zależy od zewnętrznych czynników (czasu lub losowości).
- **CONTAINS SQL, NO SQL, READS SQL DATA, MODIFIES SQL DATA**: Określają, czy funkcja używa lub modyfikuje dane.

CONTAINS SQL:

- i. Oznacza, że procedura lub funkcja **zawiera instrukcje SQL, ale nie określa, czy odczytuje, czy modyfikuje dane**.
- ii. Jest to domyślny modyfikator, jeśli żaden inny nie zostanie wybrany.

NO SQL:

- ☐ Oznacza, że procedura lub funkcja **nie zawiera żadnych poleceń SQL** ani nie wykonuje operacji na danych w bazie.
- ☐ Używane dla procedur/funkcji, które wykonują tylko operacje na zmiennych lokalnych lub parametrach, bez odwoływania się do bazy danych.

READS SQL DATA:

- ☐ Oznacza, że procedura lub funkcja **odczytuje dane z tabel** (np. za pomocą SELECT), ale ich nie modyfikuje.

MODIFIES SQL DATA:

- ☐ Oznacza, że procedura lub funkcja **modyfikuje dane w tabelach** (np. za pomocą INSERT, UPDATE, DELETE).

❖ **SQL SECURITY DEFINER**

- Określa, że kod ma działać z uprawnieniami twórcy (definera), a nie użytkownika, który wywołuje.

❖ **SQL SECURITY INVOKER**

- Określa, że kod ma działać z uprawnieniami użytkownika, który wywołuje procedurę/funkcję.

6. **BEGIN ... END**: Zawiera logikę funkcji, w tym:

- Deklaracje zmiennych (DECLARE).
- Instrukcje SQL i obliczenia.
- Obowiązkowe RETURN wartość zwracającą pojedynczą wartość.

Wywołanie

Procedura **CALL** nazwa_procedury()

Funkcja **SELECT** nazwa_funkcji()

Wyzwalacz (trigger) w MySQL to specjalny rodzaj procedury składowanej, która jest **automatycznie wywoływana w odpowiedzi na określone zdarzenia w tabeli**, takie jak wstawianie (**INSERT**), aktualizacja (**UPDATE**) lub usuwanie (**DELETE**) danych. Wyzwalacze służą do automatycznego wykonywania operacji w bazie danych, np. do zapewnienia spójności danych, logowania zmian czy automatycznego wypełniania pól.

Rodzaje wyzwalaczy w MySQL

Wyzwalacze w MySQL można podzielić na podstawie dwóch kryteriów: **czasu wywołania** i **zdarzenia**, na które reagują.

1. Czas wywołania:

- **BEFORE:** Wyzwalacz jest uruchamiany przed wykonaniem operacji (np. przed wstawieniem rekordu).
- **AFTER:** Wyzwalacz jest uruchamiany po wykonaniu operacji (np. po wstawieniu rekordu).

2. Zdarzenia:

- **INSERT:** Wyzwalacz **reaguje na wstawienie nowego rekordu do tabeli**.
- **UPDATE:** Wyzwalacz **reaguje na aktualizację istniejącego rekordu**.
- **DELETE:** Wyzwalacz **reaguje na usunięcie rekordu z tabeli**.

W efekcie można stworzyć sześć kombinacji wyzwalaczy:

- BEFORE INSERT
- AFTER INSERT
- BEFORE UPDATE
- AFTER UPDATE
- BEFORE DELETE
- AFTER DELETE

Składnia wyzwalacza w MySQL

```
CREATE TRIGGER nazwa_wyzwalacza
[BEFORE | AFTER] [INSERT | UPDATE | DELETE]
ON nazwa_tabeli
FOR EACH ROW
BEGIN
    -- Kod wyzwalacza (operacje do wykonania)
END;
```

- **nazwa_wyzwalacza:** Unikalna nazwa wyzwalacza.
- **nazwa_tabeli:** Tabela, do której wyzwalacz jest przypisany.
- **FOR EACH ROW:** Wyzwalacz jest wykonywany dla każdego wiersza, który podlega operacji.
- Wewnątrz wyzwalacza można używać słów kluczowych NEW (dla nowych danych w INSERT i UPDATE) oraz OLD (dla starych danych w UPDATE i DELETE).

NEW – dane nowego wiersza (dla **INSERT**, **UPDATE**)

OLD – dane starego wiersza (dla **UPDATE**, **DELETE**)

